

Czas pracy nauczycieli, w tym nauczycieli doradców zawodowych został uregulowany w przepisach ustawy [Karta Nauczyciela](#) w sposób całościowy i wyczerpujący. Przepisy Kodeksu pracy będą miały zastosowanie wyłącznie w zakresie nieuregulowanym przepisami pragmatyki zawodowej nauczycieli. Czas pracy nauczycieli został określony w art. 42 ust.1 KN i nie może przekraczać 40 godzin tygodniowo. Ogólną zasadą wyrażoną w treści omawianego uregulowania prawnego jest, aby czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie przekraczał 40 godzin na tydzień. Zgodnie z art. 42 ust. 2 KN w ramach czasu pracy nauczyciele realizują:

1. zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w art. 42 ust. 3 lub ustalonym na podstawie art. 42 ust. 4a albo ust. 7 KN; w ramach których zobowiązani są uczestniczyć w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego;
2. inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów, w ramach, których nauczyciel jest obowiązany uczestniczyć w przeprowadzaniu odpowiednio: egzaminu ósmoklasisty, egzaminu zawodowego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu maturalnego z wyjątkiem części ustnej
3. zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

W ramach zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym zajęć opiekuńczych i wychowawczych uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów nauczyciel nie prowadzi zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Powyższą zasadę należy jednakże odnosić do poszczególnych stanowisk, w przypadku nauczyciela świetlicy prowadzenie zajęć „świetlicowych” realizowane jest w ramach pensum dydaktycznego, podobnie jak w przypadku zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonych przez nauczycieli specjalistów, które są wliczane do ich pensum. Należy ponadto zauważyć, iż wszyscy nauczyciele zobowiązani są do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy z uczniem.

Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych, terapeutów pedagogicznych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, zgodnie z treścią art. 42 ust. 7 pkt 3 KN, określa organ prowadzący szkołę, przy czym nie może ono przekraczać 22 godzin tygodniowo. Należy zatem zauważyć, iż ustawodawca określa jedynie maksymalny wymiar tygodniowego pensum tzw. nauczycieli specjalistów, w szkołach funkcjonujących na obszarze poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego wymiar pensum może się różnić. Uchwałą organu stanowiącego j.s.t. określająca tygodniowy wymiar pensum nauczycieli: pedagogów,

psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych jest aktem prawa miejscowego i wymaga stosownej publikacji.

Rodzaj zajęć, które podlegają zaliczeniu do tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin nauczycieli specjalistów określa [rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych](#) (tj. 2020 r. Dz. U. poz. 1552). Stosownie do treści § 3 cytowanego powyżej rozporządzenia nauczyciele pedagodzy, psycholodzy, logopedzi, terapeuci pedagogiczni i doradcy zawodowi, z wyjątkiem nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych, w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, realizują:

1. zajęcia w ramach zadań związanych z:
  - a. **prowadzeniem badań i działań diagnostycznych dzieci i młodzieży**, w tym badań przesiewowych, diagnozowaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. [Prawo oświatowe](#) oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
  - b. **udzielaniem uczniom, wychowankom, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej**, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
  - c. dokonywaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych,
  - d. prowadzeniem działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów i wychowanków środków

odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

2. **zajęcia i działania w zakresie doradztwa zawodowego**, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach;
3. zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach podstawowych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych;
4. zajęcia z wychowankami, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 123 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach wychowawczych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych i ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych;
5. zajęcia oraz specjalne działania opiekuńczo-wychowawcze, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 128 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 71c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i w jednostkach pomocy społecznej.

Nauczyciel doradca zawodowy w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, nauczycielom i rodzicom, prowadzi badania i działania diagnostyczne dzieci i młodzieży, a także **zajęcia i działania w zakresie doradztwa zawodowego**. Warto zauważyć, iż w treści § 3 pkt 2 omawianego rozporządzenia prawodawca posługuje się zwrotem **zajęcia i działania**, a zatem w ramach pensum obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć doradca realizuje zarówno zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego jak i inne działania, do których należy zaliczyć w szczególności zadania związane z opracowaniem, realizacją i koordynowaniem programu realizacji doradztwa zawodowego. Zajęciami w zakresie doradztwa zawodowego są bowiem zajęcia określone w art. 26a ust. 2 ustawy Prawo oświatowe, a zatem przez działania, o których stanowi § 3 pkt 2 omawianego rozporządzenia należy rozumieć inne czynności niż „zajęcia”, skoro prawodawca posługuje się dwoma zwrotami, to określają one innego rodzaju katalog czynności (zajęć, zadań).

Warto raz jeszcze podkreślić, iż w działania z zakresu doradztwa zawodowego zaangażowani są wszyscy nauczyciele na każdym etapie edukacyjnym, rolą doradcy zawodowego jest w szczególności koordynacja działań w tym zakresie, a kształt wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego określa statut, z którego będą wynikały zadania i obowiązki poszczególnych nauczycieli czy ich zespołów.